

Beszélgetés a miskolci polgármesterrel.

Miskolc, október 3. (A Délmagyarország ki-küldött tudósítójától.) Dr. Hodobay Sándor miskolci polgármester egy nagy város labirintusos közigazgatásának élén akar állni és hogy ezt a vágyát elérhesse, előre segíti városát a fejlődés rögzös országútján, ahol nemcsak apró kavicsok, hanem sokszor áthidalhatatlan mélységek hátráltatják az előrejutást. Hodobay polgármester háta mögött azonban mint egy ember áll a miskolci törvényhatósági bizottság. A polgármester tervez és alkot. 1922 május elején választották meg és — miskolciak szerint — az elmúlt három év alatt a város többet fejlődött, mint azelőtt harminc esztendőn keresztül. Mindenütt nagy építkezések folynak. Látszik a nagy sielség, hogy még az őszi esőzések előtt befejezzék azt a munkát, amelyhez máskor kétszer annyi idő és kétszer annyi lelkesedés kellett.

Hodobay Sándor polgármester előzetesen fogad és készségesen áll rendelkezésünkre, mikor elmondom, hogy a Délmagyarország útján akarom Szeged város közönségét informálni a fejlődő Miskolcra.

Három éve vagyok a város polgármestere — mondta dr. Hodobay Sándor — és ezalatt az idő alatt legmegértőbb támogatóm volt a törvényhatósági bizottság, amely a legnagyobb szeretettel állt mellém terveim keresztülvitelében. Három nagy bérpalotát építettünk, kertvárost varázsoltunk elő máról-holnapra a földből (mint később megtudtam, Hodobay-lelpernek hívják a kerítvárosi) és a ránk eső ötszáz ezer dolláros külföldi kölcsönből olyan építkezéseket valósítunk meg, amelyekkel régi miskolci álmok teljessé válnak. *Májusra elkészül a vásárcsarnok*, amelynek modernsége velekedni fog a főváros vásárcsarnokaival. A jövő szeptember elején pedig az új zeneparkban kezdjük meg a tanítást, ahová kedves, intím termet építünk hangversenyek céljaira. Előbb azonban december 15-én megnyitjuk az újonnan átalakított színházat, ahová az eddigi 540 ülőhely helyett 1044 ülőhelyet helyeztünk el. Ez az átalakítás kissé későn kezdődött, ami azonban nem rajtunk múlt, mert mi — miután Budához vagyunk csatlolva —, kénytelenek voltunk megvárni, hogy mi történik a budai színházzal. Most, hogy a főváros tizenkét évre szóló szerződést kötött Sebestyén Gézával, mi is tisztáztuk a színházgátlóval helyzetünket és tizenkét évre odaadtuk a színházat.

— Hallom, hogy Szegeden van együtt az ország legjobb társulata. Szeretnék ezzel én is úgy dicsekedni, mint ahogyan *Somogyi Szilveszter* dicsekedni szokott. Pedig ahogy olvastam a lapokban, Szeged nem adott annyi segítyt a színháznak, mint amennyit Miskolc adott. Én egyszerre háromszázmilliót adtam, mert a színház fenntartása a város legelső kötelességei közé tartozik.

— Van-e olyan szociális intézmény Miskolcon, amely tanulásul és okulásul szolgálhatna Szegednek?

— Hogyne volna, válaszolt a polgármester. Nemcsak Szegeden, hanem a fővárost kivéve sehol sincs az országban anya- és cselédotthon. Mi létesítettünk ilyen. Ha ugyanis egy kis cseléd, vagy más elhagyott teremtés gyermeknek ad életet, nyolc nap után el kell hagynia a kórházat. Ilyenkor olyan gyöngye, hogy dolgozni nem tud, hát odakerül az anyaotthonba. Itt orvosi felügyelet alatt marad még öt hétig és csak mikor megerősödött, bocsátjuk utjára. A cselédotthon pedig azt a célt szolgálja, hogy a cseléd ha bejön a városba és nem tud rögtön helyet találni, ne töltsen éjszakáját az utcán, hanem a cselédkönyv alapján éjjeli szállást utalnak ki a részére, ahol kélelshirt éjjeli szállások piszkos ágyaitól menti meg a higiénikus orvosi felügyelet.

— Van azonban Miskolcon is sok baj és ezek közé tartozik a vízellátás. Ugyanis a kutjainkat ellepte a víz és a mérszreteg, úgy hogy likacsok támadtak a csöveken és 2000 méter csövet kell most kicserélni. A város villágítása teljesen békélt, egész éjjel égnek a villanylámpák az Avas tetején, ahonnan gyönyörű kilátás nyílik a Hámmorra és az észak felé elterülő Kárpátok csucsaira, amely után vágyakozva tekintenek a könnyes magyar szemek.

Elmondotta még Hodobay polgármester, hogy amint kis ideje lesz, mindjárt külföldre utazik, hogy lásson és tapasztaljon. Olasz utjairól hozta magával az uccák kövezésének program-

ját és ma Miskolcon csak kövezett uccák vannak.

Egyet nem láttam ebben az élénk, forgalmas városban: konflikt. Mikor érdeklődtem utánuk, mosolyogtak a miskolciak:

— Konflikt? Ilyen is volt valaha?

Ma vidám pöffögéssel szaladgálnak a kis autótaxis és villamos csörömpöl a hosszú Széchenyi utcán.

Pitvaroson középkori pestis-temetőre bukkant Móra Ferenc.

Móra Ferenc, a szegedi múzeum igazgatója, mint ismeretes, az elmúlt héten folytatta az ásatási kísérleteket, amelyek olyan szép eredményekkel kezdődtek. Pitvarosra utazott, hogy a község határára sejtett lelőhelyeken próbaásatásokat végezzen. Két napot töltött is és csupán már megbolygatott középkori tömegsírokat talált. A sírokból mészbe rakott csontvázak és apróra tört cserépmaradványok kerültek elő.

Valószínűnek látszik, hogy valami középkori pestis-járvány idejéből származnak azok a sírok,

Benéztem az épülő színház belsejébe. A földszinten nincsen páholy. Kidobták mind a huszat és helyettük székeket állítanak be. Összességül helyül lesz több a nézőtér. Az egyik sarokban egy faluháttér rongyosodik. Olyan árva szegény ebben a kalapáló, sűrű, lármázó környezetben. Hiányzanak mellőle a festett arcok, a csillogó szemek, a vidám kacagók, amikre egészen december közepéig kell várniok a miskolciaknak.

Úr György.

A kerületi főkapitány szigorú vizsgálatot indított az orosházi állítólagos rendőri brutalitások ügyében.

Lökősháza után Orosháza?

Néhány nappal ezelőtt súlyos vádak hangzottak el Orosházán az államrendőrség ellen, bizonyos állítólagos rendőri brutalitások miatt. Ezek a vádak állandóan foglalkoztatták az orosházi nyilvánosságot, majd szóba kerültek az állítólagos brutalitások ügye a község közgyűlésén is. Ez az ügy most jelentős fordulathoz érkezett el, a kerületi főkapitány a legszigorúbb vizsgálatot rendelte el. Az ügy részleteiről a következőket jelenthetjük:

Felháborodással tárgyalták az orosházi közgyűlésen Bartha Mátyas ismert orosházi polgár, volt rendőrbiztos, városatyja ügyét. A városatyja ugyanis előadta az izgatott hangulatú közgyűlésnek azt, hogy egy alkalommal panasza ment be a rendőrségre. Amikor benyitott az ügyeletes tisztviselő szobájába, Bélyi Tibor fogalmazó felugrott asztala mellől, mellen ragadta és pofonvágta.

— Kifelé büdös paraszt! — kiáltotta.

Amikor azután ezek után haza akart menni, mondotta Bartha, visszahozták a kapuból, hogy jegyzőkönyvet vesznek fel. Amikor beért a 6-os szobába, a kulcsot ráfordították és három ember nekiesett, ütötték, verték, boxolták, két hélig fektet ezután súlyos betegen. Előadta ezután, hogy hiába kiáltozott, senki sem jött segítségére. Többen szólaltak fel ezután, akik azt adták elő, hogy

tudnak hasonló brutalizálásokról, amelyeknek szenvedő szereplői Szabó Ádám és Benkő Antal voltak.

Egyeztek azt indítványozták a bejelentések után, hogy vigyék el Orosházáról az államrendőrséget és állítsák fel újra a községi rendőrséget, mert ott ilyen dolgok nem fordulnak elő. A közgyűlés végül úgy határozott, hogy

egyelőre nem kívánja az államrendőrség megszüntetését, hanem rosszádsát tejezi ki a történetek felett.

Az orosházi állítólagos brutalitásokról azonnal értesítették dr. Szalay József kerületi főkapitányt, aki azonnal informáltatta magát a történetekről, majd fölkerlte magához az eddigi aktákat.

A főkapitány egyébként — értesítésünk szerint — tegnap elrendelte a legszigorúbb vizsgálatot a rendőrfogalmazó, valamint társai ellen.

A vizsgálatot a főkapitányság egyik főtitkárja fogja felolvasni személyesen Orosházán és kihallgatja az érdekelteket, valamint az esetleges tanukat is.

Ha a vádak a vizsgálat megerősíti, a fogalmazót azonnal felfüggesztik állásától, valamint megindul a bünvádi eljárás is. Illetékes köröknek előkelt szándéka az, hogy véget vetnek ezeknek az állítólagos brutalitásoknak, mivel nemrég történt Lökősházán a Fiedler fogalmazó féle halálos vállatás is az állomásfőnök elvesztett pénze ügyében. A most megindult vizsgálatot a nyilvánosság fokozott figyelemmel várja.

A Délmagyarország munkatársa egyébként beszélt Szalay főkapitánnyal, aki a következőket mondotta:

— Ismerem még szolgabíró koromból Bartha Mátyas, aki igen erős, tagbaszakadt ember. Ismerem jól Bélyi fogalmazót is, aki régebben itt teljesített szolgálatot a főkapitányságon. Bélyi Tibor alacsony, gyöngye festalkatu ember. Lehetetlennek tartom, hogy a brutalitások megtörténtek.

A valóságokat, a tényeket a vizsgálat és az esetleges bünvádi eljárás fogja tisztázni.

Új ajánlatot kapott a város a fehértői halgazdaságra.

Ismeretes, hogy a Fehértői hasznosításának a terve ismét aktuálissá vált a városban, amennyiben Scultéty Sándor főszámvevőt megbizta a tanács, hogy a szükséges előtanulmányok után készítse el a fehértői halgazdaság részletes tervét és költségvetését. A főszámvevő a tanács megbízása értelmében meglátogatott már több, nagyobb magyarországi halgazdaságot, tájékozást szerzett a nevezetesebb külföldi, különösen a németországi halgazdaságok berendezéséről, működéséről és kezeléséről és a beszerzett adatok alapján elkészítette azt a tervezetet, amely már hetek óta a tanács előtt fekszik készen a letárgyalásra. Scultéty Sándornak a legapróbb részletekig kidolgozott tervezetéről már annak idején részletes tudósítást közölt a Délmagyarország, a tervezet benyújtása óta azonban nem volt semmi közölni való róla. A közbizott súlyos akadályok szinte teljesen elfeledtetették ismét ezt az évtizedek óta megoldásra váró problémát. A legau-

lyosabb akadályt természetesen a város válságossá fajult pénzügyi helyzete jelentette, mert kiderült, hogy a város nem rendelkezik belátható időn, talán hosszú éveken belül nem is fog rendelkezni azokkal a milliárdokkal, amelyek szükségesek lennének a fehértői halgazdaság megteremtéséhez. Hiába látszik nagyszertű és nagy eredményekkel kecsegtető vállalkozásnak, hiába tudja mindenki, hogy a halgazdaság megteremtésével termékeny válna a Fehértői több ezer holdas meddő, szikes terület, a város szorult anyagi helyzete nem engedi, hogy a tervek megvalósuljanak. Azokat a milliárdokat, amelyek erre a nagyon gyümölcsözőnek ígérkező beruházásra kellenének, fölemészti a betegápolási és a gyermekvédelmi hozzájárulás és fölemészti azok az újabb és újabb terhek, amelyeket az állam hárít — szinte tervszerűleg — át a városra.

Az utóbbi időben már nem beszélt senki sem a fehértői halgazdaságról, most azonban